

Szerkesztőbizottság: *Jókai Anna* (elnök),
Báger Gusztáv, Csontos János, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kő Pál, Nemes Attila,
Salamon Konrád, Szakály Sándor, Vasy Géza

Főszerkesztő: *Oláh János*
E-mail: foszerkeszto@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

Olvasószerkesztő, tanulmány: *Rosonczy Ildikó*
E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Vers, könyvkiadás: *Szentmártoni János*
E-mail: vers@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7032

Próza: *Biró Gergely*
E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Nyitott Műhely: *Ekler Andrea*
E-mail: andrea.ekler@gmail.com

Európai Figyelő, Lapszemle: *Falusi Márton*
E-mail: europeanobserver@magyarnaplo.hu

Könyvszemle: *Erős Kinga*
E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

Tördelőszerkesztő: *Molnár Csenge-Hajna*

Borító: *Zách Eszter*

Ügyintézők: *Cech Vilmosné, Nagyné Paládi Judit*

Terjesztés: *Zsiga Kristóf*
E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)
1092 Bp., Ferenc krt. 14.

Levelezési cím:

1450 Budapest, Pf. 77.

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil:

(70) 388-7034

Elektronikus levélcímünk:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Nemzeti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, emailen (hirlapelofizetes@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3865 Ft. További információ: 06-80-444-444 Külföldi előfizetés: a szerkesztőség címén. Az előfizetési díj egy évre postaköltséggel együtt 60 USD vagy 50 EURO, mely átutalható a HVB-Bank Hungary Rt. (1065 Bp., Nagymező utca 44.) 10918001-00000421-10290001 számú számlára, vagy bankcsekkben elküldhető a szerkesztőség címére. Nyomda: Mackensen Kft. 1139 Bp., Frangepán utca 12-14.

*Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válaszborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Muta-
tópéldány kérhető, megrendelés leadható a szerkesztőségben.*

**A címlapon: Alföldy Jenő
(Bahget Iszkander felvétele);
a jobb felső sarokban
Kő Pál Nagy László szobra**

Ébresztőt sikoltó iskolacsöngő

Ha földézem újságírókorom éveit a hetvenes évekből, amikor a szeptemberi iskolakezdés évente ismétlődő, s ezért semmi különösebb újdonságot nem hozó közhely-eseményéről tudósítottuk a közönséget, akkor fölerősödik bennem az a tarkótáji sajtó, amely a mostanában hallható hírek hatására környékez. Hová tartunk, mi vár az újabb nemzedékre, amelynek ma még jókedvű vagy csak apró kellemetlenségektől elszontyolódó, apróbb-nagyobb egyedei, egyszer majd föl-cseperedve, fölmérik: mire is jutottak? Megéltem minden idők legpusztítóbb háborúját, háromféle diktatúrát, egy forradalmat és egy zilált rendszerváltozást (amely sehogy sem illik bele a „forradalomról” vagy a társadalom kívánatos „reformjáról” alkotott elképzeléseimbe) –, mégsem irigylem az új nemzedéket. Csupán olyanformán szurkolok neki, mint az ökölvívó-mérkőzés nézője a kedvencének. Biztatja lelkesen, de nem szívesen szenvedné el helyette a pofonokat.

Miért ez a rosszkedv, miért ez a sajtó 2009 szeptemberében, az iskolai becsöngetés idején? Talán csak nem a visszahozhatatlan fiatalságot irigylem ezektől a szívmengetőn csivogó gyerekektől, öreges társadalombírálatba fojtva révedezésemet?

Van okom kesergésre a személyes dolgokon túl is, jócskán.

A hetvenes–nyolcvanas években bizony még kételkedve olvastam Fekete Gyula vészjósoló cikkeit a magyar népesség fogyásáról. A hetvenes években bevezetett gyermekgondozási segély kedvező hatására gondoltam: lesz még alkalom arra, hogy újabb, szerencsés intézkedések megfordítsák az aggasztó folyamatot.

A kilencvenes elején, a tankönyvszakmába kerülve szembesültem a riasztó tényekkel, amelyek Fekete Gyula, Varga Domokos és más íróink sokat kár-hoztatott vészharangkongatását is meghaladták. A tankönyvkiadásban érdekelt szakemberek évről évre pontos kimutatások alapján döntenek a tankönyvek iránti szükségletéről. A hetvenes évek végén még 180 ezer kisdíák lépett iskolás korbá. A kilencvenes évek elején 137 ezer első osztályos számára kellett előállítani az ábécéskönyveket. Néhány évvel ezelőtt ugyancsak felszisz-szentem, amikor a szám 100 ezer alá esett. Az idén pedig már jó, ha eléri az iskolás korbá lépő gyerekek száma a 90 ezret. Harminc év alatt *megfeleződött* a gyermek-utánpótlás. A fogyás következményei beláthatatlanok: környe-tele-nül ellentmondanak bármiféle szépitgetésnek, s féllő, hogy mindenféle, köze-les életszínvonal-javulást ígérő társadalomtervezésnek is.

A bizakodásra hajló ember azt várná, hogy az oktatás számszerű zsugoro-dásának legalább valamilyen minőségi előnyei lesznek: kevesebb tanulóra több tanár jut, a pedagógusok munkája felértékelődik, s az életre jobban föl-készített fiatalok, a felnőttkorba lépve, majd csak kitalálnak valamit, hogy helyreüssék a csorbát. Ezzel szemben mit látunk a minőségi javulás helyett? Az oktatásügyet tönkretévő miniszter országgyűlési képviselőségét felhasználva folytatja ámokfutását a pedagógusok megnyomorítására, a tankönyvel-látás és tankönyv-jóváahagyás elbürokratizálására és a szabályozással össze-függő jobbiztonság szétzilálására. Az általános színvonalésés nem akar meg-állni. Ehhez járul a hét éve fennálló kormányzat vidékpolitikája, a kis létszá-mú iskolák fölszámolása, a tanárképzés lezüllesztése, vele együtt a közleke-dési hálózat és az egészségügy tönkretétele is. Minden mindennel összefügg; tudjuk, az egész társadalom állapota felelős azért, hogy az ifjúság oktatására és nevelésére nem jut elég mennyiségi és minőségi ráfordítás.

Hát ezért borongok, s ezért fáj a fejem, amikor országunk szerte megszólal az évkezdést jelző iskolacsöngő.

Alföldy Jenő

Alföldy Jenő: <i>Ébresztőt sikoltó iskolacsengő</i>	1
---	---

LÁTHATÁR

Győri László: <i>Egy templom tövében</i>	3
<i>A plakett</i>	4
Kiss Benedek: <i>Meggyszédők delelője</i>	5
Báró László: <i>A fütty</i>	6
Boda Magdolna: <i>Az a város</i>	17
Kele Fodor Ákos: <i>Hátszél</i>	18
<i>Paneláldozat</i>	19
Ferenczes István: <i>Lamentáció egy vékonyodó osztálynapló fölött</i>	20
Lugosi Papp János: <i>Égbe kapaszkodó lángok</i>	23
Benő Attila: <i>Wurmbrand</i>	24
Kernács Gabriella: <i>Sámánbotok, fekete dinnyék...</i> (<i>Kő Pál isaszegi kert-kiállításához</i>)	25

NYITOTT MŰHELY

Csontos János: <i>Ellenállhatatlan ellenállás (Beszélgetés a hetvenéves Alföldy Jenővel)</i>	27
--	----

NÉZŐPONT

Papp Endre: <i>Organikus, mitologikus, vátesz (Nagy László-értelmezések kulturális szemléletünk töréspontján)</i>	38
Csábi Domonkos: <i>Mitosz, költészet, történelem (Nagy László: Csodák csodája)</i>	43
Erős Kinga: <i>Tudunk-e még részt venni vezeklő vonulásban?</i>	46

KÖNYVSZEMLE

Kovács István: <i>Akiben Bem tábornok Erdélyben leginkább megbízott (Németh György: Gál Sándor honvédezedes 1848–1849-es tevékenysége)</i>	48
Végh Attila: <i>Elveszett illúziók (Elek Tibor: Gion Nándor írói világa)</i>	50
Bene Zoltán: <i>Történetek, amelyek soha nem felejtődhetnek el (Árpás Károly: Az építő-teremtő ember: Gion Nándor életművéről)</i>	51
Fazekas Ibolya Diána: <i>Szorítóban (Borbély László: Üzenet a ringből)</i>	52
Urbán Péter: <i>Emberöltő négy mondatban (Ferdinandy György: Az amerikai menekült)</i>	53

EURÓPAI FIGYELŐ

Viktor Woroszylski: <i>Eroica; Bújocska</i> (Gömöri György fordításai)	55
Zsille Gábor: <i>Író, vagyis hős (Feliks Netz 70 éves)</i>	56
Feliks Netz: <i>Ars poetica; Végakarát</i> (Zs. G. fordításai)	57
Peter Švorc: <i>Szlovenszko betagolása az új államba és Csehszlovákia létrejötte</i> (Ábrahám Barna fordítása)	59
<i>Szerzőink</i>	70

Lapszámunkat Kő Pál szobraival illusztráltuk

-
- Visegrad Fund **Európai Figyelőnk támogatója a Nemzetközi Visegrádi Alap**
- **(www.visegradfund.org)**

Augusztus 9-én Oslóban elhunyt **Sulyok Vince** költő, műfordító, lapunk rendszeres munkatársa. 1932-ben született a Győr melletti Ménfőcsanakon. Egri főiskolai hallgatóként vett részt az 1956-os forradalomban, amiért el kellett hagynia Magyarországot. Norvégiában talált második otthonára, ahol újabb diplomát szerzett, majd az Oslói Egyetemi Könyvtárban a közép- és kelet-európai részleg szakértőjeként és vezetőjeként dolgozott évtizedeken át. 1995-ben jelent meg norvég nyelven Magyarország történetét bemutató több mint hétszáz oldalas munkája. Több verseskötete látott napvilágot magyarul, kiadónk 2006-ban jelentette meg *Szegény ország, versek és műfordítások 1956-ról* című kötetét. Legutóbb júliusi számunkban közöltünk tőle verset.